

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
„ROCZNEGO PROGRAMU WSPÓŁPRACY POWIATU GORLICKIEGO
Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI ORAZ INNYMI PODMIOTAMI
PROWADZĄCYMI DZIAŁALNOŚĆ POŻYTKU PUBLICZNEGO W 2023 ROKU”

I. WPROWADZENIE

Zgodnie ustawą z dnia 7 kwietnia 1989 roku *Prawo o stowarzyszeniach*, Starosta Gorlicki sprawuje nadzór nad działalnością stowarzyszeń, które mają swoją siedzibę na terenie Powiatu Gorlickiego, w zakresie zgodności realizowanych przez nich zadań z przepisami prawa i postanowieniami ich statutów. W ramach nadzoru może żądać od władz stowarzyszenia dostarczenia odpisów uchwał walnego zebrania oraz innych niezbędnych wyjaśnień. W 2023 roku nadzorem Starosty objętych było 340 stowarzyszeń (w tym 14 stowarzyszeń zwykłych nie posiadających osobowości prawnej). Informacja o stowarzyszeniach działających na terenie Powiatu Gorlickiego jest powszechnie dostępna. Wykaz stowarzyszeń zwykłych umieszczony jest w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego. Ponadto stowarzyszenia wpisane do KRS uwidocznione są na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości.

Ponadto w myśl przepisów ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 roku *o fundacjach* Starosta, niezależnie od nadzoru prowadzonego przez ministra właściwego ze względu na cele fundacji - sprawuje nadzór nad fundacjami mającymi siedzibę na terenie Powiatu oraz fundacjami prowadzącymi działalność nad terenem Powiatu przy wykorzystaniu środków publicznych. Na terenie Powiatu swoje siedziby posiada 43 fundacje. W roku 2023 powstały 2 fundacje. Nadzór sprawowany jest poprzez analizę publicznie dostępnych sprawozdań przedkładanych corocznie przez fundacje właściwym ministrom.

Najliczniejszą grupę tworzą organizacje działające w obszarze rozwoju, turystyki i promocji, kolejno stowarzyszenia sportowe, ochotnicze straże pożarne, kultura i ochrona zabytków, pomoc społeczna i ochrona zdrowia.

Wśród 340 stowarzyszeń, aż 121 to kluby sportowe, w których zrzeszonych jest ok. 3650 członków.

Wiodącą dyscypliną w stowarzyszeniach kultury fizycznej jest piłka nożna, a pozostałe sekcje sportowe to: lekka atletyka, siatkówka, piłka ręczna, sporty walki, tenis stołowy, koszykówka i sporty zimowe.

II. GŁÓWNE ZAŁOŻENIA PROGRAMU WSPÓŁPRACY W 2023 ROKU

Program na 2023 rok został przedstawiony do konsultacji organizacjom pozarządowym, zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie i przyjęty uchwałą Rady Powiatu Gorlickiego. Celem programu jest zaspokojenie potrzeb mieszkańców

powiatu, wzmocnienie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, budowanie partnerstwa oraz wspieranie organizacji pozarządowych w realizacji ważnych zadań społecznych.

Realizatorami Programu byli:

- Rada i Zarząd Powiatu Gorlickiego, odpowiednio w zakresie wytyczania i realizacji polityki społecznej i finansowej powiatu,
- dyrektorzy wydziałów, samodzielne stanowiska pracy Starostwa Powiatowego w Gorlicach, dyrektorzy jednostek organizacyjnych Powiatu,
- organizacje pozarządowe powiatu gorlickiego.

Obszary priorytetowe:

- budowanie partnerstwa między administracją samorządową i organizacjami pozarządowymi realizującymi zadania ze sfery zadań publicznych;
- wspieranie inicjatyw kulturalnych i przedsięwzięć służących promowaniu lokalnego dziedzictwa kulturowego;
- wyrównywanie szans edukacyjnych młodzieży oraz budowanie świadomości regionalnej;
- ochrona środowiska naturalnego oraz propagowanie wiedzy ekologicznej;
- promocja i upowszechnianie aktywnych form wypoczynku i turystyki;
- podejmowanie działań na rzecz promocji zatrudnienia i aktywizacji osób bezrobotnych;
- integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem lokalnym.

III. REALIZACJA PROGRAMU WSPÓŁPRACY W 2023 ROKU PRZEZ MERYTORYCZNE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE POWIATU I WYDZIAŁY

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

W 2023 roku PCPR współpracowało z organizacjami pozarządowymi realizującymi niezwykle ważne zadania, obejmujące swym zakresem wsparcie osób z niepełnosprawnościami.

Stowarzyszenie Na Rzecz Pomocy Rodzinie „Nadzieja” w Bieczu realizowało na zlecenie Powiatu zadanie publiczne polegające na prowadzeniu dziennego ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi – środowiskowego domu samopomocy. W ramach tego zadania Stowarzyszenie realizowało szereg działań mających na celu zwiększenie zaradności i samodzielności życiowej uczestników oraz umożliwienie im integracji społecznej. Usługi świadczone na rzecz uczestników obejmowały: trening zaradności życiowej, trening umiejętności społecznych i interpersonalnych, trening umiejętności spędzania wolnego czasu, terapię zajęciową, terapię ruchową i rekreację, poradnictwo psychologiczne dla uczestników i ich rodzin, poradnictwo socjalne, aktywizację zawodową, psychoedukację i psychoterapię grupową oraz zajęcia dla klubowiczów. Ośrodek zapewniał również uczestnikom spożywanie gorącego posiłku.

Ponadto PCPR w 2023 r. dofinansowywało ze środków PFRON w ramach sportu, kultury, rekreacji i turystyki udział osób z niepełnosprawnościami w wycieczkach organizowanych przez organizacje pozarządowe: Polski Związek Niewidomych Koło Powiatowe w Gorlicach; „PATRONUS” Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych i Ich Bliskich ze Szczególnym Uwzględnieniem Osób Chorych Na Stwardnienie Rozsiane; Stowarzyszenie „Klub Gorlickich Amazonek”.

Wsparcie finansowe na pokrycie kosztów działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej w 2023 r. uzyskały również organizacje pozarządowe prowadzące na terenie powiatu gorlickiego WTZ, tj.:

- Dom Rehabilitacyjno – Opiekuńczy „Caritas” w Gorlicach,
- Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Rodzina” w Gorlicach,
- Stowarzyszenie Na Rzecz Pomocy Rodzinie „Nadzieja” w Bieczu,
- Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Wolność i Miłość” Diecezji Rzeszowskiej,
- Prawosławny Ośrodek Miłosierdzia Diecezji Przemysko – Gorlickiej „ELEOS” w Gładyszowie.

Wydział Edukacji, Kultury i Sportu

Wydział skupiał się przede wszystkim na współpracy ze stowarzyszeniami kultury fizycznej - klubami sportowymi, którym świadczone pomoc w formie poradnictwa w odniesieniu do źródeł, z których kluby mogły pozyskać środki finansowe na działalność statutową. Udzielono również wsparcia przy sporządzaniu wniosków do Ministerstwa Sportu i Turystyki, jednostek samorządu terytorialnego czy innych podmiotów. Ponadto realizowano działania administracyjne polegające na wydawaniu wypisów z ewidencji w formie zaświadczeń, niezbędnych do uzyskania licencji i dopuszczenia do rozgrywek ligowych oraz przy składaniu przez kluby wniosków o dofinansowanie działalności.

Udzielano także pomocy przy rejestrowaniu, dokonywaniu zmian oraz likwidacji i wykreśleniu stowarzyszeń kultury fizycznej z Krajowego Rejestru Sądowego.

Wydział Polityki Społecznej, Promocji i Informacji

Współpraca z organizacjami pozarządowymi polegała przede wszystkim na wspieraniu inicjatyw kulturalnych i przedsięwzięć służących promowaniu lokalnego dziedzictwa kulturowego i historycznego oraz działań upowszechniających aktywne formy turystyki. Należy tu wymienić takie przedsięwzięcia jak: Międzynarodowy Festiwal Koronki Klockowej w Bobowej, XV Spotkania Teatralne Innowica 2023, X edycję Wyścigu Górskiego „Magura Małastowska”, Łemkowską Watrę, XXVI Biecki Abstynencki Rajd Samochodowo-Turystyczny im. H. Wędrychowicz, XV Międzynarodowe Warsztaty Ikonopisów, Powiatową Galę Krwiodawców oraz „Święto Rydza”. Na szczególną uwagę zasługuje współpraca Powiatu, w charakterze członka wspierającego, ze Stowarzyszeniem Rozwoju Sołectwa Krzywa, które systematycznie rozwija infrastrukturę

narciarskich tras biegowych pod nazwą „Śnieżne trasy przez lasy”.

Bardzo ważnym partnerem Powiatu w obszarze działalności promocyjnej jest Lokalna Grupa Działania „Beskid Gorlicki”. Stowarzyszenie to w ramach licznych przedsięwzięć przez siebie realizowanych prezentuje w różnych formach walory turystyczne, przyrodnicze i kulturowe powiatu gorlickiego. Są one także obecne w różnorodnych materiałach publikowanych przez LGD.

Osobom, które zupełnie bezinteresownie są zaangażowane w ustawiczną służbę bliźniemu, szczególnie w dziedzinie działalności charytatywnej, ochrony zdrowia, edukacji narodowej, kultury i dziedzictwa narodowego oraz przyczyniają się do rozwoju regionalnego, służąc na rzecz wspólnot Ziemi Gorlickiej - przyznawana jest Nagroda Przewodniczącego Rady Powiatu „PRO PUBLICO BONO”.

Na terenie powiatu gorlickiego mieszka wiele osób, zasłużonych działaczy kultury i artystów, twórców, którzy mają wpływ na lokalną kulturę. Przyznawana przez Starostę Gorlickiego nagroda „Mosty Starosty” jest uhonorowaniem ich działalności. Dla młodych, początkujących i równocześnie utalentowanych i dobrze rokujących twórców wręczana jest nagroda „Przęsło”.

Zgłoszeń do nagród dokonują przede wszystkim Stowarzyszenia działające na terenie powiatu gorlickiego dostrzegające ludzi pracujących „u podstaw”, poświęcających na ogół zupełnie bezinteresownie swój czas dla krzewienia kultury, prawdziwych entuzjastów, którzy potrafią dzielić się swoją pasją z innymi ludźmi. Wśród laureatów są nie tylko bardzo zasłużeni działacze kultury, ale także ludzie młodzi, którzy z zapałem i co warte podkreślenia wielkim profesjonalizmem angażują się w kulturalny rozwój powiatu gorlickiego i jego promocję właśnie poprzez twórcze działania artystyczne na wysokim poziomie.

Wydział Organizacyjny i Spraw Obywatelskich

Współpraca z organizacjami pozarządowymi w 2023 roku, poza nadzorem sprawowanym na podstawie ustawy prawo o stowarzyszeniach i ustawy o fundacjach - polegała głównie na udzielaniu wsparcia rzeczowo-organizacyjnego.

W budynkach administrowanych przez Starostwo w tym okresie swoją siedzibę posiadał Dzienny Ośrodek Wsparcia prowadzony przez Stowarzyszenie na Rzecz Pomocy Rodzinie „Nadzieja”.

Dla celów szkoleniowych, konferencji, walnych zebrań itp., nieodpłatnie udostępniano salę konferencyjną. Z tej możliwości korzystały: Lokalna Grupa Działania Beskid Gorlicki, Stowarzyszenie Łemków, Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Gorlickiej, Polski Związek Pszczelarzy i Związek Spółek Wodnych.

Starostwo przy udziale innych jednostek organizacyjnych Powiatu aktywnie włączyło się również w akcję „Szlachetna paczka”.

Ponadto, na miarę możliwości - organizacjom pozarządowym przekazywano nieodpłatnie wycofane z użytkowania w Starostwie wyposażenie i sprzęt komputerowy.

Wydział Ochrony Środowiska

Działalność wydziału w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi obejmowała wiele przedsięwzięć służących propagowaniu dbałości o stan środowiska naturalnego, przeciwdziałania zmianom klimatycznym, a także wielu aspektom ochrony przyrody. W tym zakresie współpracowano z lokalnymi strukturami Polskiego Związku Wędkarskiego, Społeczną Strażą Rybacką m.in. w zakresie zwalczania kłusownictwa wodnego oraz kontroli czystości cieków wodnych. Współpraca stała prowadzona była również z Oddziałem Ligi Ochrony Przyrody w Gorlicach w celu wypracowania projektów edukacyjnych w zakresie ochrony przyrody i środowiska. Ponadto, także wspólnie z Ligą Ochrony Przyrody zorganizowano kolejną edycję konkursu ekologicznego na szczeblu powiatowym, odrębnie dla uczniów szkół podstawowych oraz dla uczniów szkół ponadpodstawowych.

Kontynuowano realizację projektu LIFE IP Eko Małopolska związanego z ochroną klimatu. W ramach kolejnych komponentów projektu doradca ds. klimatu i środowiska współpracował m.in. ze szkołami, stowarzyszeniami, a także z gorlickim Uniwersytetem Złotego Wieku. W ramach realizacji projektu LIFE IP Eko Małopolska w roku 2023 zrealizowano szereg działań. m.in. spotkań, wykładów, wydarzeń, kampanii, podczas których prowadzono edukację z zakresu zmian klimatycznych. Doradca ds. Klimatu i Środowiska działający w ramach projektu organizował wspólnie z Nadleśnictwami Gorlice i Łosie akcje rozdawania społeczności lokalnej sadzonek drzew. Najważniejszym wydarzeniem w 2023 roku były II Małopolskie Dni dla Klimatu.

W ramach tego przedsięwzięcia odbyło się szereg ciekawych działań: takich jak, akcja sprzątnięcia świata czy przekazanie mieszkańcom powiatu sadzonek drzew ufundowanych przez Nadleśnictwo Łosie.

Przez trzy dni w gorlickim Parku Miejskim, Kinie Kolory oraz w Parku linowym w Siarach odbywała się kampania o nazwie Beskidzki Klimatyzator. Została ona zorganizowana wspólnie z Fundacją Dziki Projekt. W ramach kampanii odbyło się wiele spotkań, warsztatów, prelekcji filmowych o tematyce przyrodniczej. Pokazy arborystyczne, warsztaty dendrologiczno-wspinaczkowe, spacer ornitologiczny czy warsztaty zrobienia własnej budki dla ptaków, jeży czy nietoperzy przyciągnęły mieszkańców powiatu gorlickiego do uczestnictwa w tym wydarzeniu. Za zorganizowanie kampanii Beskidzki Klimatyzator 2023 Powiat Gorlicki otrzymał II miejsce w całym Województwie Małopolskim w plebiscycie EKO HERO Małopolski.

Powiatowy Urząd Pracy

Powiatowy Urząd Pracy w Gorlicach współpracuje z organizacjami pozarządowymi realizując wiele zadań, w zakresie promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych. Współpraca ta miała różnorodne formy: organizację miejsc stażu dla osób bezrobotnych; zwrot kosztów zatrudnienia osób pomagających osobie niepełnosprawnej w zakresie czynności ułatwiających komunikowanie się z otoczeniem, a także czynności niemożliwych lub trudnych do samodzielnego wykonania przez tę osobę na stanowisku

pracy; tworzenie miejsc pracy w ramach prac interwencyjnych; realizację projektów na rzecz zatrudnienia i aktywizacji osób bezrobotnych, organizację szkoleń dla osób bezrobotnych.

IV. Podsumowanie

Aktywna współpraca z organizacjami pozarządowymi pozwala na skuteczną poprawę jakości życia mieszkańców naszego powiatu. Należy zauważyć, iż trwająca pandemia w znacznym stopniu ograniczyła aktywność stowarzyszeń i wiele planowanych działań rekreacyjnych, kulturowych, promocyjnych i sportowych nie zostało zrealizowanych bądź zorganizowano je w ograniczonej formie.

Trudnym zadaniem jest oszacowanie wartości całego wsparcia udzielanego przez Powiat, gdyż nie wszystkie przeprowadzone działania można poddać wycenie. Wiele z nich polegało na budowaniu nowych, jak i podtrzymywaniu obecnych trwałych relacji partnerskich Powiatu z NGO.

DYREKTOR
Wydziału Polityki Społecznej,
Promocji i Informacji
mgr Joanna Tenerowicz-Napora

Sporządził:
Krzysztof Mikruta
Główny Specjalista
w Wydziale Polityki Społecznej, Promocji i Informacji
e-mail: k.mikruta@powiatgorlicki.pl